

TÍNH THIÊNG TRONG CÁC ĐIỂM ĐẾN DU LỊCH VỀ NGUỒN TẠI VIỆT TRÌ, TỈNH PHÚ THỌ

TRƯƠNG MAI NGỌC*

Tóm tắt: Bài viết đi sâu khám phá tính thiêng tiềm ẩn trong các điểm đến du lịch cội nguồn tại Việt Trì, Phú Thọ nhằm khơi gợi và kiến tạo kết nối cảm xúc sâu sắc giữa du khách, đặc biệt là những người tìm về cội nguồn, với di sản văn hóa. Đồng thời, bài viết cũng tập trung phân tích yếu tố thiêng trong văn hóa Việt Nam, cụ thể tại các điểm đến nổi bật đền Quốc Mẫu Âu Cơ, đền Chu Hưng, đền Nghe - Đình Đông, đền Thượng và đầm Ao Châu. Qua đó, nhấn mạnh tầm quan trọng của việc phát triển và gìn giữ tính thiêng tại các di tích một cách tinh tế, sống động bằng nghệ thuật kể chuyện di sản. Từ đó, khơi dậy và nuôi dưỡng niềm tự hào, niềm tin vào tính chân thực của những truyền thuyết đã làm nên bản sắc vùng đất Tổ.

Từ khóa: tính thiêng, du lịch về nguồn, Việt Trì, Phú Thọ, kết nối cảm xúc, di sản văn hóa, kể chuyện di sản.

Abstract: This article delves into the inherent sacredness found within roots tourism destinations in Viet Tri City, Phu Tho Province. Our primary aim is to evoke and cultivate a deep emotional connection between visitors, especially those seeking their origins, and the local cultural heritage. The research also focuses on analyzing the sacred elements within Vietnamese culture, specifically at prominent sites like Quoc Mau Au Co Temple, Chu Hung Temple, Nghe - Dinh Dong Temple, Thuong Temple, and Ao Chau Lagoon. Through this, the article emphasizes the importance of developing and preserving the sacredness of these relics in a subtle and vibrant manner through the art of heritage storytelling. This is a crucial factor in nurturing profound pride and reinforcing belief in the authenticity of the legends that have shaped the identity of the Ancestral Land.

Keywords: sacredness, roots tourism, Viet Tri, Phu Tho, emotional connection, cultural heritage, heritage storytelling.

1. Đặt vấn đề

Du lịch ngày nay không chỉ là hành trình vật lý mà còn là cuộc tìm kiếm giá trị văn hóa và tinh thần. Tại Việt Nam, du lịch về nguồn mang ý nghĩa sâu sắc, là hành trình trở về quá khứ, khám phá cội nguồn dân tộc thông qua các di tích lịch sử, văn hóa.

Trong đó, “tính thiêng” là một yếu tố then chốt, đại diện cho những giá trị siêu việt, được cộng đồng tôn thờ. Tính thiêng trong văn hóa Việt thường hiện diện trong không gian cộng đồng như đình, chùa, miếu và được cảm nhận qua mối quan hệ gần gũi giữa con người với thiên nhiên, tổ tiên và thần linh. Việc cảm

nhận tính thiêng tại các di tích không chỉ tạo ra sự kết nối cảm xúc sâu sắc mà còn nuôi dưỡng niềm tự hào và củng cố niềm tin vào sự chân thật của những truyền thuyết lịch sử.

Việt Trì, tỉnh Phú Thọ, với vị thế là vùng đất Tổ giàu truyền thuyết và lịch sử, sở hữu hệ thống di tích tâm linh dày đặc. Tiềm năng du lịch về nguồn của địa phương này được đánh giá cao, đặc biệt khi khai thác yếu tố thiêng liêng để biến mỗi chuyến đi thành một cuộc đối thoại cảm xúc với quá khứ.

2. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu

Cơ sở lý luận

Để định hình rõ hơn về lĩnh vực nghiên cứu, bài viết bắt đầu từ những định nghĩa căn bản về du lịch theo quan điểm của Tổ chức Du lịch Thế giới (UNWTO) và Luật Du lịch Việt Nam. Từ đó, làm rõ các thành tố cấu thành một điểm đến du lịch, không chỉ dừng lại ở tài nguyên tự nhiên mà còn mở rộng sang các giá trị văn hóa, lịch sử.

Du lịch về nguồn (*roots tourism*) thường được hiểu là hành trình tìm về cội rễ của những người đã di cư hoặc con cháu của họ. Theo Basu, đây có thể là việc tìm về nguồn gốc được lưu truyền qua huyền thoại, hoặc là hành trình trở về vùng đất mà tổ tiên họ từng sinh sống do chiến tranh, loạn lạc, hay bị trục xuất. Maruyama và Stronza cũng đề cập đến hình thức du lịch này như việc thế hệ sau của những người di cư, lưu vong trở về thăm quê hương cố quốc. Tại Việt Nam, thuật ngữ du lịch về nguồn được hiểu một cách phổ biến là hành trình tham quan, tìm hiểu và trải nghiệm tại các di tích lịch sử, văn hóa, cách mạng. Qua đó, du khách “ngược dòng” về với quá khứ, cội nguồn tổ tiên để thấu hiểu hơn những nỗ lực, cống hiến và công lao của các thế hệ cha ông đối với quê hương, đất nước.

Tóm lại, du lịch về nguồn là loại hình du lịch mà du khách thực hiện nhằm khám phá nguồn gốc, lịch sử và văn hóa của bản thân, gia đình hoặc cộng đồng trong quá khứ. Đây là hành trình tập trung vào việc tìm hiểu những địa điểm có liên quan mật thiết đến cội rễ cá nhân hoặc tập thể.

Tính thiêng là một khái niệm có nguồn gốc sâu xa trong lịch sử nhân loại, gắn liền với bản năng con người trong việc lý giải thế giới và thiết lập mối quan hệ với các lực lượng tự nhiên, siêu nhiên. Trong nhiều nền văn hóa truyền thống, đặc biệt là xã hội nông nghiệp, con người sống hòa hợp với thiên nhiên, coi núi, sông, rừng, đất đai không chỉ có giá trị vật chất mà còn ẩn chứa năng lượng linh thiêng.

Sự linh thiêng không phải là bản chất cố định của vật thể hay không gian, mà do cộng đồng gán cho thông qua tín ngưỡng, nghi lễ và truyền thống văn hóa. Quá trình này tạo nên không gian và trật tự thiêng liêng trong đời sống xã hội. Nhiều nhà nhân học phê phán cách nhìn nhận tách rời tự nhiên và văn hóa của phương Tây hiện đại, cho rằng việc coi tự nhiên thuần vật chất là một “phát minh” đặc thù. Ngược lại, các cộng đồng cổ truyền nhìn nhận tự nhiên là phần mở rộng của thế giới xã hội, nơi mọi vật đều có linh hồn và khả năng giao tiếp với con người.

Đối với người Việt, tính thiêng không chỉ là khái niệm trừu tượng mà thể hiện cụ thể trong ứng xử, lễ nghi và mối quan hệ bền chặt với cộng đồng, tổ tiên. Cái thiêng hiện diện ngay trong việc gìn giữ mồ mả, thờ cúng thần làng, thần cây đa, thần núi... Do đó, tính thiêng ở Việt Nam không mang tính siêu hình mà gắn gũi, gắn bó với cảm xúc, trách nhiệm và đạo lý truyền thống. Nó thường đi đôi với lòng biết ơn tổ tiên, thiên nhiên, thần linh và được thể hiện qua những hành vi cụ thể chứ không chỉ là lời khẩn cầu hay sự kính sợ. Tính thiêng là cốt lõi của triết lý sống dân gian, nơi con người tìm thấy bản thân trong bản phận chung với cộng đồng, môi trường và lịch sử. Khái niệm “tàng thiêng” là công cụ hữu ích để giải thích sự thiêng hóa không gian và thời gian trong trải nghiệm tâm linh.

Tính thiêng, theo đó, không chỉ là một thuộc tính cố hữu của đối tượng mà còn là sự cảm nhận chủ quan của con người khi tương tác, thâm nhập vào không gian đó. Chính sự tương tác này tạo nên một sợi dây gắn kết cảm xúc bền chặt, nuôi dưỡng lòng tự hào và củng cố niềm tin mãnh liệt vào sự “có thật” của những gì đã diễn ra tại không gian thiêng, từ đó biến những huyền thoại trở nên sống động và chân thực hơn bao giờ hết.

Mô hình ba tầng thời gian của di sản (huyền thoại - lịch sử - hiện tại): đây là một khung lý thuyết quan trọng để phân tích và khai thác giá trị của các di tích. Tầng huyền thoại mở ra không gian tâm linh, tạo sức hấp dẫn và tính biểu tượng. Tầng lịch sử cung cấp những bằng chứng cụ thể, mang lại chiều sâu và sự xác thực. Tầng hiện tại là không gian trải nghiệm trực tiếp, nơi các giá trị di sản được thực hành và tái tạo bởi cộng đồng. Việc kết nối nhuần nhuyễn ba tầng này sẽ làm tăng giá trị và ý nghĩa của trải nghiệm du lịch về nguồn, giúp du khách cảm nhận trọn vẹn sự liên tục của thời gian và không gian thiêng liêng.

Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu tài liệu: Thu thập và phân tích văn bản pháp luật, chính sách, các công trình nghiên cứu khoa học về du lịch văn hóa, tâm linh, về nguồn; sách, tạp chí, tài liệu lưu trữ về lịch sử, văn hóa, tín ngưỡng, truyền thuyết của Việt Trì, đặc biệt là về đền Quốc Mẫu Âu Cơ, đền Chu Hưng, đền Nghè - Đình Đông, đền Thượng, đầm Ao Châu và các chiến khu lịch sử.

Phân tích tổng hợp: Tổng hợp, đánh giá và đối chiếu thông tin để xây dựng bức tranh toàn diện về tính thiêng và tiềm năng du lịch về nguồn tại Việt Trì.

Phân tích nội dung: Phân tích tỉ mỉ nội dung các truyền thuyết, thần tích, sử liệu liên quan đến từng điểm đến để làm nổi bật yếu tố thiêng, giá trị lịch sử và chi tiết giàu cảm xúc, tìm kiếm những câu chuyện tiềm năng để “kịch bản hóa”.

Định tính: Trong các nghiên cứu sâu hơn, việc phỏng vấn sâu các nhà nghiên cứu văn hóa, bô lão, thủ từ và người dân địa phương để củng cố niềm tin vào tính thiêng.

3. Tính thiêng trong các điểm đến du lịch về nguồn Việt Trì

Việc phát huy cả ba tầng thời gian (huyền thoại - lịch sử - hiện tại) là cốt yếu để khơi dậy giá trị văn hóa của một điểm đến du lịch. Bài viết chú trọng làm nổi bật yếu tố thiêng trong tầng huyền thoại để khơi gợi lòng tự hào, chạm đến trái tim du khách và giúp mỗi người cảm nhận mình là một phần của không gian thiêng liêng.

Tầng huyền thoại và biểu hiện tính thiêng: cảm nhận sự gắn kết cội nguồn và niềm tin vào sự “có thật”

Huyền thoại tại Việt Trì là mạch nguồn của tính thiêng, gắn liền với các điểm đến, nuôi dưỡng niềm tin, sự tôn kính và cảm giác gắn kết cá nhân với quá khứ. Tính thiêng tại các điểm đến này không chỉ là một khái niệm trừu tượng mà được cảm nhận một cách cụ thể, sâu sắc:

Đền Quốc Mẫu Âu Cơ (Hiền Lương): đây là trung tâm của tín ngưỡng thờ Mẫu Âu Cơ, biểu tượng thiêng liêng về sự đồng bào, cội nguồn chung của dân tộc Việt Nam. Tính thiêng tại đây được cảm nhận qua niềm tin về một khởi nguyên chung, nơi du khách cảm thấy sự kết nối tâm linh sâu sắc với Mẹ, như thể họ là con cháu do chính Mẹ sinh ra và việc đến đây là trở về vòng tay chở che của Mẹ. Không gian linh thiêng, các nghi lễ trang nghiêm và những câu chuyện được kể sống động về Mẹ Âu Cơ củng cố niềm tin vào sự “có thật” của truyền thuyết ***Con rồng cháu tiên***, khiến du khách cảm nhận được

dòng máu thiêng liêng chảy trong mình. Lễ hội đền Mẫu Âu Cơ hằng năm thu hút hàng vạn khách hành hương, là minh chứng sống động nhất cho tính thiêng mạnh mẽ của địa điểm này, nơi niềm tin và lòng thành kính được trao truyền qua nhiều thế hệ.

Đền Chu Hưng (Âm Hạ): được mệnh danh là nơi “đệ nhất linh thiêng” của Việt Trì. Đền Chu Hưng thể hiện tính thiêng đa lớp, tạo cảm giác tự hào về lịch sử và sự linh ứng. Đền thờ Côn Nhạc Đại Vương, đồng thời là nơi tu luyện của các vị Phật Hoàng Trần Nhân Tông, Pháp Loa và Huyền Quang. Sự hiện diện của các nhân vật lịch sử và tâm linh vĩ đại này mang lại cho không gian một năng lượng bình an, thanh tịnh và cảm giác thiêng liêng. Hơn nữa, đền còn ghi dấu ấn cuộc kháng chiến của Hai Bà Trưng, củng cố tính thiêng và niềm tin vào sự phù hộ của tổ tiên, cũng như những sự kiện lịch sử kỳ diệu đã diễn ra. Lễ hội đền Chu Hưng là dịp để lan tỏa những câu chuyện về sự linh thiêng, về lòng yêu nước và ý chí quật cường của dân tộc, thu hút đông đảo người dân và du khách đến chiêm bái và cảm nhận.

Đền Nghè - Đình Đông (Hà Lương): ngôi đền này thờ hai vị tướng Lê Á Lan và Lê Tuấn Anh thời Hai Bà Trưng. Tính thiêng thể hiện qua niềm tin sâu sắc của người dân địa phương vào Thành hoàng làng, là thân hộ mệnh, che chở cho cuộc sống bình an, thịnh vượng của cộng đồng. Sự linh thiêng được duy trì qua các nghi lễ cúng bái và sinh hoạt cộng đồng, tạo nên mối liên kết vững chắc giữa con người và thế giới tâm linh.

Đền Thượng (Cẩm Khê): đền thờ Cao Sơn Đại Vương, một vị tướng đời Hùng Vương thứ 18, người có công giúp Vua Hùng dẹp giặc, bảo vệ bờ cõi. Tính thiêng tại đền Thượng gắn liền với công lao hộ quốc an dân của vị thần, với niềm tin vào sự bảo trợ của thần linh đối với sự bình yên và phát triển của đất nước. Điều này củng cố niềm tự hào về nguồn gốc hào hùng của dân tộc và tin tưởng vào sự linh thiêng của các Vua Hùng, những người đã đặt nền móng cho quốc gia.

Đầm Ao Châu (Phụ Khánh): mang trong mình huyền thoại về hồ Kim Ngưu từ thời Vua Hùng thứ 6, đầm Ao Châu biểu hiện tính thiêng qua việc gắn liền với sự giàu có, thịnh vượng và vẻ đẹp nguyên sơ của thiên nhiên, được cho là có thần linh bảo vệ. Đây không chỉ là một không gian nghỉ dưỡng mà còn là nơi mang lại nhiều ý nghĩa và cảm hứng cho du khách. Sự tĩnh lặng, hùng vĩ và những câu chuyện về linh vật thiêng liêng tạo nên một không gian

thiêng liêng, nơi con người có thể tìm thấy sự bình yên và kết nối với tự nhiên một cách sâu sắc.

Tầng lịch sử và giá trị giáo dục: khẳng định niềm tin vào dòng chảy lịch sử và lòng tự hào dân tộc

Các điểm đến ở Việt Trì là chứng nhân sống động của những sự kiện lịch sử hào hùng, là cơ sở vững chắc để giáo dục truyền thống và củng cố niềm tin vào giá trị đã được truyền lại:

Chiến khu Văn - Hiền Lương: là căn cứ cách mạng quan trọng trong kháng chiến chống Pháp. Sự kiện thành lập đội du kích Âu Cơ và những chiến công đầu tiên khắc họa tinh thần yêu nước, ý chí đấu tranh kiên cường. Đến đây, du khách cảm nhận sâu sắc sự tiếp nối và trách nhiệm trong việc gìn giữ hòa bình, củng cố lòng tin vào quá khứ đấu tranh anh dũng của người dân nơi đây.

Chiến khu 10 (Âm Hạ - đền Chu Hưng): là trạm quân nhu quan trọng, nơi tuyên bố độc lập và thành lập các tổ chức cứu quốc. Nơi thành lập Đội vũ trang Lát - xa - vòng đầu tiên của Lào, minh chứng cho mối quan hệ quốc tế anh em. Giúp du khách tự hào về vai trò to lớn của Việt Trì trong lịch sử dân tộc.

Tầng hiện tại và trải nghiệm văn hóa: nuôi dưỡng sự gắn kết thiêng liêng và lòng tự hào cộng đồng

Tính thiêng và giá trị lịch sử được duy trì và phát huy sống động trong đời sống hiện tại, củng cố sự gắn kết giữa con người với di sản và với nhau:

Lễ hội truyền thống: lễ hội đền Mẫu Âu Cơ, đền Chu Hưng là không gian thiêng liêng nơi nghi thức truyền thống được tái hiện trang trọng. Du khách có thể hòa mình vào không khí tâm linh, thực hành các nghi lễ, cảm nhận mình là một phần của cộng đồng và niềm tin thiêng liêng đã tồn tại hàng ngàn năm.

Văn hóa cộng đồng: sự hiếu khách, lòng tự hào về cội nguồn của người dân địa phương đã tạo cho du khách những trải nghiệm chân thực và ấm áp. Các hoạt động văn hóa, ẩm thực, nghề thủ công truyền thống là cầu nối giữa du khách và đời sống bản địa, giúp du khách hiểu sâu hơn về cách tính thiêng và giá trị lịch sử ăn sâu vào cuộc sống hằng ngày.

Phát triển cơ sở hạ tầng: đầu tư vào cơ sở vật chất du lịch (đường sá, điểm dừng nghỉ, dịch vụ ăn uống, lưu trú) đang tạo điều kiện thuận lợi hơn cho du khách tiếp cận và trải nghiệm các điểm đến thiêng liêng, hỗ trợ việc lan tỏa giá trị thiêng liêng và câu chuyện di sản.

4. Đề xuất và kiến nghị

Để khai thác hiệu quả tính thiêng và tiềm năng du lịch về nguồn tại Việt Trì, tạo sự kết nối cảm xúc và củng cố niềm tin, lòng tự hào của người dân địa phương, cần thực hiện:

Quy hoạch và phát triển sản phẩm du lịch

Xây dựng “Tuyến du lịch về nguồn thiêng liêng - Dòng chảy huyền thoại và lịch sử”: quy hoạch tuyến du lịch liên kết các điểm đến mang tính thiêng theo mạch truyện logic và cảm xúc, làm nổi bật sự tiếp nối của các câu chuyện thiêng liêng qua các thế hệ.

Đa dạng hóa sản phẩm dựa trên “tầng” thời gian và yếu tố gắn kết cảm xúc: Sản phẩm khai thác tầng huyền thoại (tính thiêng) và kết nối tâm linh: tổ chức tour hành hương chuyên sâu, tạo điều kiện để du khách tìm hiểu sâu về tín ngưỡng thờ Mẫu, thờ Thành hoàng. Phát triển hoạt động tâm linh tại các đền với sự hướng dẫn ý nghĩa để du khách cảm thấy là một phần của nghi lễ và cảm nhận sự “hiền hiện” của các vị thần.

Sản phẩm khai thác tầng lịch sử và củng cố niềm tin: tổ chức tour du lịch trải nghiệm “Về nguồn cội cách mạng” thăm các chiến khu. Tổ chức gặp gỡ nhân chứng lịch sử hoặc người am hiểu về lịch sử để họ trực tiếp kể chuyện chân thực, giàu cảm xúc, giúp du khách cảm nhận rõ hơn sự “có thật” của lịch sử.

Sản phẩm khai thác tầng hiện tại và duy trì bản sắc: khuyến khích du lịch cộng đồng, tạo cơ hội cho du khách trải nghiệm văn hóa địa phương (tham gia lễ hội, học làm nông nghiệp truyền thống, thưởng thức ẩm thực, tìm hiểu nghề thủ công). Lòng ghép câu chuyện về tính thiêng và lịch sử vào sản phẩm thủ công, ẩm thực địa phương.

Phát triển du lịch xanh, bền vững: Bảo vệ cảnh quan thiên nhiên và môi trường tại các điểm di tích, đặc biệt là đầm Ao Châu. Hướng tới mô hình du lịch có trách nhiệm, hạn chế tác động tiêu cực đến di sản và cộng đồng.

Giải pháp trọng tâm

Phát triển và gia tăng các câu chuyện liên quan về di tích để tạo sự gắn kết cảm xúc và củng cố niềm tin. Đây là chìa khóa để đưa di sản đến gần hơn với du khách.

Đào tạo “người kể chuyện truyền cảm” - hóa thân vào di sản: xây dựng đội ngũ hướng dẫn viên chuyên nghiệp có kiến thức sâu rộng và khả năng kể chuyện lôi cuốn, biết cách chạm đến cảm xúc và khơi gợi niềm tin vào tính thiêng. Ưu tiên người dân bản địa. Khuyến khích và đào tạo nghệ nhân, bô lão, thủ từ, người dân địa phương trực tiếp kể chuyện, giao lưu với du khách. Họ là “chứng nhân sống”, “người thực hành di sản”, giúp câu chuyện sống động, chân thật và đáng tin, củng cố niềm tin về sự linh thiêng và sự “có thật” của truyền thuyết, lịch sử.

Số hóa và “kịch bản hóa” câu chuyện - biến huyền thoại thành hiện thực cảm xúc: Ứng dụng di động/ thiết bị nghe theo mạch truyện cảm xúc: phát triển ứng dụng di động hoặc cung cấp thiết bị nghe thuyết minh tự động với nội dung được “kịch bản hóa” thành những câu chuyện có dẫn dắt cảm xúc, liên kết các điểm đến và nhấn mạnh yếu tố thiêng.

Phim tài liệu/ phim hoạt hình “chạm đến trái tim”: sản xuất phim tài liệu ngắn hoặc phim hoạt hình về huyền thoại, sự kiện lịch sử gắn liền với di tích, tập trung vào khía cạnh cảm xúc, ý nghĩa của tính thiêng và sự công hiến, hy sinh của các nhân vật lịch sử, giúp người xem không chỉ biết mà còn “cảm” được, tin vào sự “có thật” và thiêng liêng của di sản.

Mã QR dẫn đến thế giới câu chuyện: đặt mã QR tại các điểm quan trọng trong di tích, dẫn đến trang thông tin chi tiết, video tư liệu hoặc đoạn audio kể chuyện sẵn, mở ra thế giới câu chuyện phong phú.

Tổ chức các hoạt động “tham gia và cảm nhận” - là một phần của dòng chảy: Diễn xướng dân gian và hoạt cảnh tương tác: mời gọi du khách tham gia vào một phần của các hoạt động diễn xướng dân gian (hóa trang, hát, thực hiện nghi thức nhỏ), tạo cảm giác họ là một phần của sự kiện, tăng cường sự gắn kết.

Workshop *Kết nối cội nguồn*: tổ chức các buổi workshop về ý nghĩa của tín ngưỡng thờ Mẫu, thờ Thành hoàng, hoặc nói chuyện về lòng tự hào dân tộc, tạo không gian mở để du khách và người dân chia sẻ cảm nhận, tăng cường sự gắn kết và niềm tin cộng đồng.

Sản phẩm lưu niệm “có hồn”: thiết kế sản phẩm lưu niệm có “câu chuyện” đằng sau, mang ý nghĩa thiêng liêng hoặc gợi nhắc về sự kiện lịch sử, để du khách mang về không chỉ là một món đồ mà là một kỷ niệm, một phần của sự thiêng liêng đã cảm nhận được.

Về cơ sở hạ tầng và xúc tiến quảng bá

Đầu tư cải thiện hạ tầng đồng bộ: nâng cấp hệ thống đường giao thông, xây dựng điểm dừng nghỉ, nhà vệ sinh đạt chuẩn, cải thiện dịch vụ ăn uống, lưu trú để đảm bảo trải nghiệm thuận tiện, thoải mái và an toàn cho du khách.

Chiến dịch truyền thông “Kể chuyện Việt Trì - Cội nguồn thiêng liêng”: xây dựng chiến lược truyền thông mạnh mẽ, định vị Việt Trì là điểm đến du lịch về nguồn độc đáo thông qua các câu chuyện về tính thiêng và sự gắn kết cảm xúc. Sử dụng đa kênh quảng bá, tập trung vào nội dung mang tính nhân văn, cảm xúc và kể chuyện.

Huy động cộng đồng tham gia và bảo vệ di sản: khuyến khích sự tham gia tích cực của cộng đồng địa phương vào hoạt động du lịch và bảo tồn di sản. Khi người dân là chủ thể của di sản, trách nhiệm và niềm tự hào của họ càng được củng cố và việc chính người dân kể chuyện về di tích của họ sẽ tạo sức lan tỏa mạnh mẽ.

5. Kết luận

Việt Trì, tỉnh Phú Thọ có tiềm năng lớn để phát triển du lịch về nguồn nhờ hệ thống di tích lịch sử - văn hóa dày đặc, trong đó yếu tố thiêng liêng là mạch nguồn cảm xúc mạnh mẽ. Khai thác hiệu quả tính thiêng không chỉ giới thiệu di tích mà còn khơi gợi lòng tự hào dân tộc, tạo kết nối cảm xúc sâu sắc và mang tính cá nhân với du khách. Quan trọng hơn, đó là con đường để củng cố niềm tin và cảm giác gắn kết của người dân địa phương vào sự thiêng liêng, vào tính chân thật của những truyền thuyết và dòng chảy lịch sử đã làm nên bản sắc của họ.

Bằng cách tập trung vào phương thức kể chuyện hấp dẫn, ứng dụng công nghệ để làm sống động trải nghiệm, đa dạng hóa sản phẩm dựa trên sự tương tác cảm xúc, và đầu tư vào nguồn nhân lực là những “người kể chuyện” đầy nhiệt huyết, Việt Trì có thể định vị là điểm đến du lịch về nguồn độc đáo. Điều này không chỉ thu hút du khách tìm về cội nguồn, khám phá bản sắc văn hóa dân tộc và trải nghiệm những giá trị tâm linh, mà còn góp phần bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa của vùng đất Tổ một cách bền vững, mang lại lợi ích lâu dài cho cộng đồng ■

T.M.N

Tài liệu tham khảo

1. Tổ chức Du lịch Thế giới, *Glossary of Tourism Terms (Thuật ngữ Du lịch)*, 2014.
2. Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam, *Luật Du lịch 2017*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, 2017.
3. M. Harper, *Emigrant Homecomings: The Return Movement of Emigrants (Sự hồi hương của người di cư: Phong trào trở về của người di cư)*, Manchester University Press, 2017.
4. Maruyama, N., & Stronza, A., *Roots tourism of Chinese Americans (Du lịch về cội nguồn của người Mỹ gốc Hoa)*, Ethnology Press, 2010.
5. Eliade, M., *The Sacred and the Profane: The Nature of Religion (Thiêng liêng và Phàm tục: Bản chất của Tôn giáo)*, Harcourt, New York, 1959.

Ngày Tòa soạn nhận bài: 22-6-2025; Ngày phản biện, đánh giá, sửa chữa: 12-7-2025; Ngày duyệt bài: 30-7-2025.